

PROGRAM WYCHOWAWCZY

PRZEDSZKOŁA MIEJSKIEGO

NR 23 „PROMYCZEK”

W SŁUPSKU

SŁUPSK 2009

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	Cele wychowania przedszkolnego zgodne z podstawą programową	4
III.	Cele główne programu wychowawczego.....	5
IV.	Cele szczegółowe programu wychowawczego.....	5
V.	Standardy osiągnięć wychowawczych	6 - 13
VI.	Prawa i obowiązki dziecka.....	14
VII.	Prawa i obowiązki rodziców.....	15
VIII.	Zadania nauczyciela -wychowawcy.....	15 - 16
IX.	Sposoby realizacji programu wychowawczego.....	16 - 17
X.	Procedury osiągnięcia celów.....	17 - 18
XI.	Współpraca ze środowiskiem lokalnym	19
XII.	Kalendarz świąt, uroczystości i przedszkolnych tradycji	20
XIII.	Ocena stopnia realizacji programu wychowawczego	21
XIV.	Literatura	21
XV.	Opinia Rady Rodziców i Rady Pedagogicznej	22

I. Wstęp

*„W wychowaniu chodzi o to, ażeby
człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem [...],
umiał być bardziej nie tylko z drugim, ale i dla drugiego”*

Jan Paweł II

Pojęcie „wychowanie” należy do podstawowych w pedagogice. Jest ono świadomym, celowym i specyficznym działaniem pedagogicznym rodziców i nauczycieli, zmierzającym do osiągnięcia zmian w rozwoju umysłowym, społecznym, kulturalnym i duchowym jednostki. Wychowanie więc możemy określić jako proces długotrwały, na przebieg którego mają wpływ czynniki wzajemnie się warunkujące i działające w różnorodnych powiązaniach oraz współzależnościach. Istotą tego procesu jest wprowadzanie dziecka w świat pożądaných wartości, wartości moralnych pełniących rolę życiowych drogowskazów. Ukazując wychowankom piękno, dobro, prawdę, uczciwość, przyjaźń, tolerancję, budząc poczucie przynależności do rodziny, pomagamy kształtować jego osobowość.

Wiek przedszkolny jest najbardziej znaczącym okresem w życiu dziecka dla stymulacji jego rozwoju. Pierwszym etapem, a równocześnie miejscem, w którym rozpoczyna się proces wychowania jest dom rodzinny, a niezastąpionymi nauczycielami i wychowawcami dzieci są ich rodzice. Prawidłowy przebieg procesu wychowawczego zależy właśnie od nich. Osobowość dziecka oraz jego sposoby zachowania i reagowania kształtują takie czynniki jak warunki bytowe, stosunki między dorosłymi w otoczeniu rodzinnym dziecka, grono osób towarzyszących w zabawie oraz wiele innych elementów współczesnego świata. Ponadto rozwój uwarunkowany jest w pewnym stopniu zespołem wrodzonych cech indywidualnych dziecka, które ulegają zmianom w trakcie wychowania, jednocześnie wpływając na postawy rodziców i wychowawców.

Drugim etapem procesu wychowawczego jest środowisko przedszkolne, które jest pierwszym ogniwem edukacji wzajemnego współżycia w grupie rówieśniczej, nauką relacji, zasad, ról jakie pełnią poszczególni członkowie małej społeczności. Kontakt dziecka z otoczeniem społecznym wyzwala chęć do naśladownictwa i identyfikacji zachowań. W nim dziecko poszukuje wzorów, by potem kierować się nimi w dalszym życiu, w nim poszukuje swojej tożsamości.

Przedszkole w świetle polskiego prawa, uchwał i ustaw ma wspierać rodzinę poprzez wypełnianie zadań opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych. Traktuje dziecko podmiotowo, czyli akceptuje jego indywidualne potrzeby, odczucia, możliwości, umiejętności, pobudza do aktywności własnej, wyrabia poczucie własnej wartości, odpowiedzialności, rozwija poczucie więzi społecznej i współodpowiedzialności. Charakteryzująca dzieci w tym wieku naturalna aktywność, ciekawość, skłonność do naśladownictwa, wrażliwość emocjonalna, to czynniki, które stwarzają korzystne warunki do osiągnięcia zamierzonych celów oraz pozytywnych efektów działań wychowawczych.

Aby wychowanie dziecka nie toczyło się dwubiegunowo. Potrzebna jest dobrze zorganizowana współpraca przedszkola z domem rodzinnym. Będzie ona przebiegała prawidłowo, gdy będzie wspólnie uzgodniona spójność w systemie wychowania po to, by kontynuować dotychczasowe osiągnięcia rodziców. W tym względzie należy wspólnie ustalić hierarchię wartości, którymi należy się kierować w wychowaniu dziecka, aby mogło się ono odnaleźć w istniejącej rzeczywistości oraz było dobrze przygotowane do twórczego, odpowiedzialnego i odważnego tworzenia przyszłości.

Zaproponowany program oddziaływań wychowawczych ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej - dzieci, rodziców, środowiska oraz pracowników. Integruje nauczycieli i rodziców w realizacji celów wychowawczych. Ma on za zadanie określić jakimi wartościami powinniśmy kierować się w stosunku do naszych wychowanków, ich rodziców, jakie normy postępowania, czy zachowania są pożądane, aby dziecko umiało funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętymi normami społecznymi. Będzie on spełniał niewątpliwie swoją rolę, jeżeli zarówno nauczyciele, dzieci, rodzice będą podmiotami tego procesu.

Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego oraz dostosowany jest do potrzeb publicznego Przedszkola Miejskiego nr 23 „Promyczek” w Słupsku.

II. CELE WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO ZGODNE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego opisuje proces wspomagania rozwoju i edukacji dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Przedszkole pełni w równej mierze funkcje opiekuńcze, wychowawcze i kształcące. Zapewnia dzieciom możliwość wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych.

Cele wychowania przedszkolnego

1. Wspomaganie dzieci w rozwijaniu uzdolnień oraz kształtowanie czynności intelektualnych potrzebnych im w codziennych sytuacjach i w dalszej edukacji.
2. Budowanie systemu wartości, w tym wychowanie dzieci tak, żeby lepiej orientowały się w tym, co dobre, a co złe.
3. Kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek.
4. Rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi.
5. Stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych.
6. Troska o zdrowie i ich sprawność fizyczną; zachęcanie do uczestnictwa w zabawach i grach sportowych.
7. Budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym oraz rozwijanie umiejętności prezentowania swoich przemyśleń w sposób zrozumiały dla innych.
8. Wprowadzenie dzieci w świat wartości estetycznych i rozwijanie umiejętności wyrażania się poprzez muzykę, małe formy teatralne oraz sztuki plastyczne.
9. Kształtowanie u dzieci poczucia przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz postawy patriotycznej.
10. Zapewnienie dzieciom lepszych szans edukacyjnych poprzez wspieranie ich ciekawości, aktywności i samodzielności, a także kształtowanie tych wiadomości i umiejętności, które są ważne w edukacji przedszkolnej.

III. CELE GŁÓWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

- ◆ nabywanie umiejętności społecznych oraz podporządkowanie się ustalonym zasadom i regułom;
- ◆ kształtowanie w sobie pozytywnej postawy w stosunku do kolegi, osoby dorosłej, osób niepełnosprawnych i środowiska lokalnego;
- ◆ rozwijanie wrażliwości moralnej i właściwych postaw moralnych;
- ◆ wzmocnianie więzi uczuciowej z rodziną i środowiskiem, w którym dziecko wzrasta;
- ◆ rozumienie potrzeby poszanowania drugiego człowieka;
- ◆ poznawanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych i zagrożenia;
- ◆ uświadamianie dzieciom ich praw i obowiązków;
- ◆ rozwijanie i wspieranie samodzielności dziecka;
- ◆ kształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych;
- ◆ wspieranie rozwoju dziecka oraz budowanie własnego systemu wartości;
- ◆ umożliwienie dzieciom uczenia się, rozpoznawania i otwartego komunikowania innym własnych uczuć i potrzeb;
- ◆ budzenie wrażliwości na estetykę pomieszczeń, otoczenia, próby wpajania dzieciom zasad savoir-vivre'u;
- ◆ kształtowanie u dzieci właściwych postaw w obliczu zagrożenia zdrowia i życia;
- ◆ wdrażanie dzieci do stosowania zasad bezpieczeństwa w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych;
- ◆ zdobywanie przez dzieci wiedzy na temat zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

DZIECKO

- ◆ potrafi kulturalnie zwracać się do innych, używa zwrotów grzecznościowych;
- ◆ rozumie i przestrzega zasad zgodnego współżycia w grupie;
- ◆ ma szacunek dla samego siebie i innych;
- ◆ ma poczucie własnej wartości, wiary we własne możliwości i umiejętności;
- ◆ dostrzega i rozumie potrzeby innych;
- ◆ potrafi nazwać, wyrażać i kontrolować swoje emocje;
- ◆ wyraża swoje uczucia, potrzeby i oczekiwania;
- ◆ szanuje wolność i zdanie innych;
- ◆ rozumie znaczenie dialogu w rozwiązywaniu sporów;
- ◆ umie funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętymi normami;
- ◆ respektuje polecenia nauczyciela i innych osób dorosłych;
- ◆ zna słowa – klucze dobrej współpracy;
- ◆ potrafi radzić sobie w sytuacjach konfliktowych bez stosowania agresji;
- ◆ potrafi wyciszać się, odprężyć, rozładowywać napięcia poprzez poznane techniki i zabawy;
- ◆ dostrzega i szanuje wartości: prawdę, dobro, piękno, uczciwość, sprawiedliwość, życzliwość, szacunek, tolerancję, odpowiedzialność;
- ◆ potrafi cieszyć się z własnych sukcesów;
- ◆ zna i kultywuje tradycje rodzinne, lokalne, regionalne i narodowe;
- ◆ rozumie zasady mądrego i odpowiedzialnego współżycia człowieka ze światem przyrody;
- ◆ zna wstępne wiadomości na temat pierwszej pomocy przedmedycznej

V. STANDARDY OSIĄGNIĘĆ WYCHOWAWCZYCH DZIECI

WARTOŚĆ; KULTURA BYCIA

ZASADA	STANDARDY OSIĄGNIĘĆ DZIECI	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
„BĄDŹ KULTURALNY”	<p>DZIECKO</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ używa form grzecznościowych – proszę, dziękuję, przepraszam 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uczenie się stosowania zwrotów w określonych sytuacjach; ➤ dostarczanie dzieciom wzorów właściwego zachowania (postaw nauczyciela, pracowników, postaci z utworów literackich); ➤ utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pamięta o zwrotach grzecznościowych – posiada nawyk witania się, żegnania z innymi stosując słowa kluczowe: dzień dobry, do widzenia 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stosowanie zwrotów grzecznościowych przez pracowników i rodziców – nauka poprzez naśladownictwo; ➤ utrwalanie używania słów w ciągu pobytu dziecka w przedszkolu i poza nim - codzienne sytuacje z życia przedszkola, symulacje, zabawy, gry, scenki rodzajowe.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jest miłe dla innych osób - kolegów, koleżanek, dorosłych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stosowanie miłych słów oraz dziękowanie innym za nie w codziennych sytuacjach życia przedszkolnego; ➤ wzbogacanie wiedzy w tym zakresie poprzez organizację zabaw, spotkań z bohaterami bajek, baśni, opowiadań;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ okazuje szacunek dorosłym i osobom starszym 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uwrażliwienie na potrzeby innych członków rodziny; ➤ organizowanie uroczystości przedszkolnych z udziałem rodziców, pracowników, babć, dziadków; ➤ organizowanie spotkań integracyjnych – poznawanie się poprzez wspólną zabawę.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dba o estetykę otoczenia, w którym przebywa 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podejmowanie prostych obowiązków w domu i w przedszkolu; ➤ szanowanie wspólnych zabawek i odkładanie na wyznaczone miejsce; ➤ wprowadzanie dyżurów w różnych kąciach zabaw, przy posiłkach, szatni, łazience itp. ➤ wdrażanie do odpowiedzialnego realizowania powierzonego zadania; ➤ uczenie przestrzegania zasad dotyczących porządku i poszanowania zieleni w bliższym i dalszym otoczeniu – życie zgodne z naturą.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stosuje zasady kulturalnego zachowania się przy stole 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ codzienne kształtowanie zasad kulturalnego spożywania posiłków; ➤ opanowanie nawyków kulturalnego jedzenia (nie mówienia z pełną buzią, gryzienia pokarmów itp.); ➤ przyjmowanie prawidłowej postawy podczas posiłków i pracy przy stolikach.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ słucha, gdy ktoś mówi – nie przerywa; dzieli się wrażeniami, gdy inni słuchają. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wykorzystanie najprostszych zasad „savoir-vivre” i stosowanie ich w codziennych sytuacjach; ➤ ujednoczenie oddziaływań wychowawczych z rodzicami w tym zakresie.

WARTOŚĆ: WSPÓŁDZIAŁANIE W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ

ZASADA	STANDARDY OSIĄGNIĘĆ DZIECI	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
„BĄDŹ KOLEŻEŃSKI”	DZIECKO	
	➤ zgodnie bawi się z rówieśnikami	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wdrażanie do zgodnej zabawy z kolegami i obserwowanie zachowań dzieci; ➤ zawieranie umów, ustalanie reguł i zasad właściwego zachowania się w grupie rówieśniczej oraz konsekwentne ich przestrzeganie.
	➤ szanuje cudzą własność	<ul style="list-style-type: none"> ➤ interesowanie się wytworami swoich kolegów, dostrzeganie trudu włożonego w ich powstanie; ➤ poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów;
	➤ potrafi podzielić się z kolegami tym, co ma	➤ rozumienie, że inni mają potrzebę uczestnictwa w zabawach, korzystania z zabawek, spożywania słodyczy i w związku z tym dzielenie się nimi;
	➤ nie wyrządza nikomu krzywdy – nie wyśmiewa się, nie przedrzeźnia, nie przezywa	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostrzeganie i przeciwstawianie się przejawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania, dokuczania – rozumienie przeżyć z tym związanych; ➤ wczuwanie się w rolę osoby pokrzywdzonej wykorzystując odpowiednie rekwizyty, organizując scenki dramatyczne;
➤ pomaga potrzebującym kolegom	➤ opiekowanie się nowymi kolegami oraz tymi, którzy tej pomocy potrzebują;	

„KONTROLUJ SWOJE ZACHOWANIE”	<ul style="list-style-type: none"> ➤ unika krzyku, klótni, przestrzega określonych umów- rozumie konsekwencje łamania przyjętych umów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ustalenie reguł i norm życia w grupie, przestrzeganie ich – Kodeks Grupy; ➤ posługiwanie się umiarkowanym głosem; ➤ mądre rozwiązywanie zaistniałych konfliktów;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyraża swoje emocje w sposób zrozumiały dla innych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie rozmów dotyczących własnych ocen i odczuć, liczenie się z uczuciami drugiej osoby; ➤ stosowanie technik terapeutycznych, ułatwiających dziecku wyzwolenie pozytywnych i negatywnych emocji np. darcie papieru, dmuchanie na bibułkę przyczepioną do nosa, zgniatanie gazety
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nazywa pozytywne cechy charakteru: koleżeńskość, życzliwość, uprzejmość, tolerancję 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ słuchanie utworów literackich; ➤ sytuacje edukacyjne, scenki dramatyczne – nazywanie cech charakteru głównych postaci;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prawidłowo przyjmuje krytykę, cieszy się z sukcesów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uczenie właściwego przyjmowania pochwał i krytyki; ➤ poszukiwanie sposobów nagradzania sukcesów innych;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ unika kłamstwa 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumienie konsekwencji kłamstwa dla siebie i innych; ➤ podejmowanie oceny postępowania własnego i kolegów w konkretnych sytuacjach;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozróżnia prawdę i fałsz; dobro od zła 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozróżnianie prawdy, fałszu, fantazji, kłamstwa w utworach literackich i w sytuacjach codziennych; ➤ podejmowanie prób oceny i ocenianie postępowania bohaterów bajek i opowiadań; ➤ układanie zakończeń historyjek obrazkowych, przewidywanie skutków złego postępowania, wyciąganie wniosków;
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyciąganie

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zwraca się z problemami do drugiej osoby 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznawanie wzorców właściwego zachowania – postawa nauczyciela, postacie z literatury; ➤ tworzenie przyjaznej aury dającej dziecku poczucie bezpieczeństwa;
--	--	--

WARTOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO

ZASADA	STANDARDY OSIĄGNIĘĆ DZIECI	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
„DBAJ O BEZPIECZEŃSTWO”	<p style="text-align: center;"><i>DZIECKO</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ przestrzega zakazu nie oddalania się od grupy (z określonego miejsca) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu (sal, ogród przedszkolny) oraz na wycieczkach;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumie zakaz brania do rąk nieznanymi przedmiotów, produktów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przestrzeganie zakazu spożywania produktów nieznanego pochodzenia (owoce, rośliny, grzyby, słodczyce itp. otrzymywane od obcych);
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ informuje dorosłych o swoich dolegliwościach, złym samopoczuciu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ omówienie sposobu postępowania w razie złego samopoczucia, skaleczenia czy innej dolegliwości;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zna swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapamiętanie własnego imienia, nazwiska i adresu zamieszkania poprzez stosowanie zabaw dydaktycznych i tematycznych;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ unika niebezpiecznych zabaw i zachowań 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostarczanie dzieciom wzorów zachowania (filmy edukacyjne, teatryki, pogadanki) – poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zachowuje ostrożność w kontaktach z obcymi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznanie niektórych możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nie zbliża się do nieznanym zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ oglądanie slajdów, filmów o właściwym zachowaniu w ZOO; ➤ spotkanie z weterynarzem - omówienie zachowań zwierząt gdy: zwierzę jest zdenerwowane, chore, boi się;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przestrzega zasad ruchu drogowego dla pieszych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wprowadzenie zasad pieszego ruchu drogowego; ➤ dostarczenie wzorców właściwego zachowania się na ulicy (wycieczki na skrzyżowanie, filmy edukacyjne, książki); ➤ współpraca z Policją
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uważnie porusza się po budynku przedszkola oraz w ogrodzie przedszkolnym 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ustalenie jasnych zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu – przestrzeganie umów grupowych

WARTOŚĆ: ZDROWIE

ZASADA	STANDARDY OSIĄGNIĘĆ DZIECI	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
„DBAJ O SWOJE ZDROWIE”	<p style="text-align: center;">DZIECKO</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nie krzyczy, mówi umiarkowanym głosem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozmowy z dziećmi, przykład osobisty nauczyciela; ➤ zabawy słuchowe, muzyczno-ruchowe, dydaktyczne
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ często przebywa na świeżym powietrzu, hartuje swój organizm 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie zabaw ruchowych na sprzęcie terenowym, z wykorzystaniem sprzętu sportowego; ➤ ubieranie się stosownie do warunków atmosferycznych oraz danej sytuacji (nie przegrzewanie, nie wyziębianie organizmu) ➤ spacer, wycieczki o różnych środowisk przyrodniczych; ➤ udział w zawodach, olimpiadach sportowych

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zjada urozmaicone posiłki 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zachęcenie o zjadania posiłków przygotowanych w przedszkolu ➤ omówienie z dziećmi zawartości witamin w poszczególnych produktach; ➤ zachęcenie o zjadania zdrowych produktów potrzebnych do prawidłowego rozwoju; ➤ wyeliminowanie z diety dziecka słodyczy, chipsów oraz szkodliwych napojów typu coca-cola
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pamięta o korzystaniu z zabiegów higienicznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dbanie o częste mycie rąk (przed posiłkiem, po skorzystaniu z toalety, po skończonej zabawie); ➤ uświadomienie konieczności mycia zębów co najmniej dwa razy dziennie; ➤ dbanie o wygląd i higienę osobistą (paznokcie, włosy, schludny ubiór) ➤ korzystanie z chusteczek higienicznych w razie potrzeby; ➤ podczas kichania i kasłania zasłanianie ust chusteczką lub ręką w okolicy łokcia;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nie obawia się wizyty u lekarza 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizowanie w przedszkolu spotkań z pracownikami służby zdrowia (pediatra, pielęgniarka, stomatolog); ➤ rozmowy z dziećmi na podstawie historyjek obrazkowych, literatury; ➤ organizowanie wycieczek do ośrodków zdrowia, apteki; ➤ wdrażanie do potrzeby kontrolowania i leczenia zębów.

WARTOŚĆ: RODZINA I KRAJ

ZASADA	STANDARZY OSIĄGNIĘĆ DZIECI	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
<p style="text-align: center;">POZNAJ TRADYCJE RODZINNE I NARODOWE</p>	<p style="text-align: center;"><i>DZIECKO</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kultywuje tradycje swojej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pobudzanie ciekawości do interesowania się historią i tradycjami swojej rodziny. ➤ aktywnie uczestniczy w przygotowaniach do świąt
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pamięta o uroczystościach rodzinnych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział członków rodziny w uroczystościach organizowanych w przedszkolu, zajęciach otwartych, festynach; ➤ samodzielne wykonanie upominków dla członków rodziny;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jest dumne z kraju, w którym mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadomienie dzieciom ich przynależności narodowej (zajęcia, każda nadarzająca się okazja) – jesteśmy Polakami, mieszkamy w Polsce; ➤ poznawanie mapy Polski, najważniejszych miast i rzek;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ szanuje język ojczysty i tradycje narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ słuchanie legend, oglądanie filmów o tematyce narodowej, poznawanie godła, herbu i flagi Polski oraz naszego miasta;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zna piękno swojego kraju, regionu, miasta 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizowanie spacerów i wycieczek – kierowanie obserwacji dziecka na miejsca charakterystyczne dla dzielnicy, miasta, kraju.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wie, gdzie pracują jego rodzice i zna wartości wpływające z wykonywanego zawodu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie rozmów, zajęć dotyczących poznawania pracy zawodowej rodziców, dziadków, zapraszanie przedstawicieli na zajęcia do przedszkola, ➤ realizowanie tematów kompleksowych dotyczących poznawania zawodów np. strażaka, lekarza, policjanta, nauczyciela itp.

VI. PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECKA

Dziecko w przedszkolu ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności do:

- ☞ właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczo-wychowawczo-dydaktycznego zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej;
- ☞ szacunku dla wszystkich jego potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania;
- ☞ ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej bądź psychicznej;
- ☞ wyrażania swoich uczuć i myśli;
- ☞ do nauki poprzez zabawę;
- ☞ do opieki i ochrony.

Dziecko w przedszkolu ma zagwarantowane prawo do:

- ☞ godności i nietykalności osobistej
- ☞ wyrażania swobody myśli, sumienia i wyznania
- ☞ akceptacji i indywidualnego rozwoju
- ☞ ochrony zdrowia i nienaruszalności cielesnej
- ☞ korzystania z dóbr kulturalnych
- ☞ znajomości swoich praw
- ☞ spokoju i samotności, gdy tego potrzebuje
- ☞ aktywnej dyskusji z dziećmi i dorosłymi
- ☞ zabawy i wyboru towarzysza zabawy
- ☞ spolegliwych umów i kontaktów z dorosłymi
- ☞ aktywnego kształtowania postaw społecznych
- ☞ doświadczania konsekwencji własnego zachowania (ograniczonego względami bezpieczeństwa)
- ☞ snu i wypoczynku, relaksu
- ☞ zdobywania wiedzy
- ☞ jedzenia i picia, gdy jest głodne lub spragnione
- ☞ ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej lub psychicznej
- ☞ popełniania błędów i odnoszenia sukcesów
- ☞ własnej prywatności
- ☞ ma prawo nie wiedzieć, nie znać, nie rozumieć

Dziecko w przedszkolu ma obowiązek w trosce o bezpieczeństwo własne i innych:

- ☞ nie oddalać się od grupy bez wiedzy nauczycieli
- ☞ używać form grzecznościowych wobec osób dorosłych i kolegów
- ☞ dbać o bezpieczeństwo i zdrowie własne i swoich kolegów
- ☞ sygnalizować złe samopoczucie i potrzeby fizjologiczne
- ☞ szanować sprzęt i zabawki w przedszkolu
- ☞ dbać o estetykę i czystość pomieszczeń, w których przebywa
- ☞ dbać o swój wygląd i estetykę ubrania
- ☞ przejawiać właściwy stosunek do innych, wynikający z postaw respektowania podstawowych norm społecznych i etycznych

VII. PRAWA I OBOWIĄZKI RODZICÓW

Rodzice w przedszkolu mają prawo do:

- ⇒ zapoznania się z realizowanymi w przedszkolu planami i programami pracy wychowawczo-dydaktycznej
- ⇒ uzyskiwania na bieżąco rzetelnej informacji na temat aktualnego stanu rozwoju i postępów edukacyjnych dziecka
- ⇒ uzyskania informacji o stanie gotowości szkolnej swojego dziecka, aby mogli je w jej osiągnięciu wspomagać
- ⇒ wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków z obserwacji pracy przedszkola
- ⇒ wyrażania i przekazywania opinii na temat pracy przedszkola organowi prowadzącemu i nadzorującemu pracę pedagogiczną poprzez swoje przedstawicielstwa tj. Radę Rodziców
- ⇒ uzyskiwania porad i wskazówek od nauczycieli i psychologa w rozpoznawaniu przyczyn trudności wychowawczych oraz doborze metod udzielania dziecku pomocy
- ⇒ uczestniczenia w zajęciach wychowawczo-dydaktycznych oraz uroczystościach przedszkolnych
- ⇒ poznania jadłospisu na dany dzień
- ⇒ proponowania charakteru zajęć dodatkowych.

Rodzice w przedszkolu mają obowiązek:

- ⇒ przestrzegania Statutu Przedszkola Miejskiego Nr 23 „Promyczek” w Słupsku
- ⇒ respektowania uchwał Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców podjętych w ramach ich kompetencji
- ⇒ przyprowadzania i odbierania dziecka z przedszkola lub przez upoważnioną przez rodziców osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo
- ⇒ zaopatrzenie dziecka w niezbędną odzież, przedmioty i przybory
- ⇒ przestrzeganie godzin pracy przedszkola
- ⇒ terminowe uiszczanie odpłatności za pobyt dziecka w przedszkolu
- ⇒ informowanie o przyczynach nieobecności dziecka w przedszkolu
- ⇒ niezwłoczne zawiadamianie o zatruciach pokarmowych i chorobach zakaźnych
- ⇒ przestrzeganie zasad higieny i bhp na terenie przedszkola
- ⇒ wykazywanie zainteresowania postępami dziecka w procesie dydaktyczno-wychowawczym
- ⇒ uczestniczenie w zebraniach rodziców, utrzymywania stałego kontaktu z nauczycielem bądź dyrektorem przedszkola w celu uzyskania aktualnych informacji o dziecku
- ⇒ wspierania nauczycieli w celu osiągnięcia gotowości szkolnej dziecka

VIII. ZADANIA NAUCZYCIELA - WYCHOWAWCY

- ◆ planowanie i prowadzenie pracy wychowawczo-dydaktycznej zgodnie z obowiązującym programem i ponoszenie odpowiedzialności za jej jakość
- ◆ wspieranie rozwoju psychofizycznego rozwoju dziecka
- ◆ prowadzenie obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowanie tych obserwacji
- ◆ prowadzenie analizy gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole(diagnoza przedszkolna) z początkiem roku poprzedzającego rozpoczęcie przez dziecko nauki w klasie I szkoły podstawowej

- ◆ ponoszenie odpowiedzialności za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w przedszkolu i poza terenem w czasie wycieczek, spacerów
- ◆ współpracowanie ze specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc psychologiczno-pedagogiczną, zdrowotną itp.
- ◆ dbanie o warsztat pracy przez gromadzenie pomocy naukowych oraz o estetykę pomieszczeń
- ◆ współdziałanie z rodzicami (prawnymi opiekunami) w sprawach wychowania i nauczania
- ◆ prowadzenie dokumentacji zgodnie z określonymi przepisami
- ◆ planowanie własnego rozwoju zawodowego
- ◆ realizowanie zaleceń dyrektora i osób kontrolujących
- ◆ eliminowanie przyczyn niepowodzeń dzieci
- ◆ współtworzenie dobrej atmosfery w przedszkolu
- ◆ wspieranie rozwoju aktywności poznawczej dziecka nastawionej na poznawanie samego siebie oraz rzeczywistości społeczno-kulturalnej i przyrodniczej
- ◆ codzienne sumienne przygotowywanie się do pracy z dziećmi.
- ◆ przestrzeganie podstawowych zasad bhp i ppoż. oraz dyscypliny pracy

IX. SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Wobec wychowanka

- projektowanie okazji edukacyjnych stwarzających możliwości rozwoju osobowości dziecka
- dostarczanie dzieciom wzorców właściwego postępowania i zachowania
- prowadzenie rozmów i dyskusji na temat prostych zasad savoir-vivr'u w codziennych sytuacjach
- angażowanie dzieci do przestrzegania i szanowania wspólnej własności oraz dbania o ład i porządek w najbliższym otoczeniu
- zawieranie umów z dziećmi dotyczącymi zachowania w przedszkolu; konsekwentne ich przestrzeganie
- stworzenie kodeksu właściwych zachowań w grupie oraz konieczności jego respektowania
- organizowanie zabaw adaptacyjnych i integracyjnych
- czytanie i opowiadanie utworów literackich związanych z zachowaniami społecznymi
- wyrażanie swoich uczuć mimiką, rysunkiem, ruchem itp.
- organizowanie zajęć otwartych i uroczystości przedszkolnych z udziałem dzieci i rodziców
- prezentacja scenek rodzajowych, dramowych w celu poznania konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań
- organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi (przekazanie wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa, zdrowia, tradycji rodzinnej i narodowej)
- aktywny udział w zajęciach pierwszej pomocy przedmedycznej
- angażowanie sytuacji wychowawczych i tworzenie otoczenia dziecka, wprowadzając w świat wartości uniwersalnych
- prowadzenie systematycznej pracy nad zaznajomieniem dzieci ze sposobami pokojowego rozwiązywania konfliktów; rozpoznawanie elementów wyzwalających złość i agresję
- organizowanie działań sprzyjających wprowadzaniu dzieci w kulturę bycia, życzliwości, odpowiedzialności, otwartości i tolerancji wobec otaczającego świata.

Wobec rodziców

- zapoznanie rodziców z programem wychowawczym placówki i jego zaopiniowanie
- uświadamianie konieczności ujednolicenia oddziaływań wychowawczych w domu i przedszkolu
- zapoznanie z zasadami i regułami wychowawczymi przyjętymi przez dzieci i nauczycieli
- zachęcanie do aktywnego udziału w zebraniach, spotkaniach integracyjnych, indywidualnych, zajęciach otwartych, uroczystościach przedszkolnych
- informowanie rodziców o postępach edukacyjnych dziecka
- ułatwianie kontaktów z rodzicami tworząc partnerski układ pomocy w osiągnięciu najpełniejszego rozwoju dziecka
- prowadzenie stałych kącików informacyjnych dla rodziców.

Wobec nauczycieli - wychowawców

- systematyczne oddziaływanie i kształtowanie postaw społeczno-moralnych
- prowadzenie zajęć koleżeńskich
- wzajemna wymiana doświadczeń pedagogicznych
- ujednolicenie oddziaływań wychowawczych nauczycieli
- zdobywanie nowych doświadczeń, metod pracy podczas kursów, warsztatów, studiów podyplomowych itp.
- zaangażowanie lidera wewnątrzprzedszkolnego w przekazywanie nowości związanych z edukacją dziecka w przedszkolu
- integracja nauczycieli w przygotowywaniu się do zadań wychowawczych w grupie
- prawidłowe planowanie pracy opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej
- podejmowanie się różnych zadań na rzecz przedszkola.

X. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

1. METODY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

♣ *METODY PODAJĄCE (PRZYSWAJANIE)* : wyjaśnienie, opowiadanie, pogadanka, historyjka obrazkowa, baśń, bajka terapeutyczna, wiersz, piosenka, instruktaż, własny przykład;

♣ *METODY PROBLEMOWE (ODKRYWANIE)*: zabawy integracyjne, interakcyjne, przeciwko agresji, gry dydaktyczne, metoda sytuacyjna, dyskusja, negocjacja (kompromis), inscenizacja, giełda pomysłów „Burza mózgów”

♣ *METODY EKSPONUJĄCE (PRZEŻYWANIE)*: spacer, wycieczki, drama, relaksacja, teatr, pokaz, wystawa (ekspozycja)

♣ *METODY PRAKTYCZNE (DZIAŁANIE)*: ćwiczenia, gry, zabawy intelektualne, doświadczenia, zabawy plastyczno-techniczne oraz elementy metod: R. Labana, C. Orffa, W. Sherborne, P. Dennisona, Pedagogiki Zabawy

2. FORMY PRACY

1. z dziećmi - praca indywidualna, zbiorowa i zespołowa

2. działalność dzieci

- zabawa jako podstawowa działalność rozwijająca własną inicjatywę
- czynności samoobsługowe oraz prace użyteczne
- spacer, wycieczki
- zajęcia zorganizowane przez nauczyciela
- udział w uroczystościach i imprezach przedszkolnych oraz międzyprzedszkolnych
- udział w konkursach, quizach, turniejach
- udział w zajęciach pierwszej pomocy przedmedycznej
- zabawy integracyjne i relaksacyjne przy muzyce
- zabawa w teatr
- twórczość plastyczna i artystyczna dzieci
- dobór i przybliżenie odpowiedniej literatury dziecięcej.

3. WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU

Program wychowawczy przyczynia się do uczenia dzieci wyznaczania i respektowania granic pozwalających zatrzymać dobro, a odgrodzić się od zła. Prowadzi również do rozładowania stresów, napięć emocjonalnych w bezpieczny i akceptowany społecznie sposób. Praca wychowawcza skoncentrowana jest na stwarzaniu sytuacji, przy pomocy których, dzieci rozwijają swoje społeczne, emocjonalne, intelektualne i ruchowe sprawności. Ważne jest, aby dzieci nauczyły się patrzeć, słuchać, mówić, współpracować z innymi oraz nauczyły się samodzielności, odpowiedzialności, obycia ze stresem, zdobywania wiary we własne możliwości i poczucie własnej wartości.

Skuteczność oddziaływań wychowawczych zależy będzie od ich stałości i ciągłości, ale także od ciepłej i życzliwej atmosfery wychowawczej jaką stworzy przedszkole, dom rodzinny oraz od autorytetu moralnego nauczyciela –wychowawcy. Dziecko w tym wieku obserwuje i naśladuje otoczenie, czerpie z niego wzory zachowań, które przyswaja i przetwarza na swoje własne. Ważne zatem jest, aby nauczyciel dostarczał właściwych modeli osobowych i wzorów zachowań.

Wychowanie opiera się również na treściach odnajdywanych w najbliższym środowisku, stąd konieczna jest owocna współpraca z rodzicami, oparta na zrozumieniu i zaufaniu. Ważną sprawą jest przekonanie rodziców o ich niezbędności w procesie wychowania oraz włączenie w aktywne uczestnictwo w życiu przedszkola.

Właściwą realizację treści programowych wyznacza również baza materialno-dydaktyczna przedszkola, która stanowi dobre wyposażenie sal edukacyjnych, dostosowanych do potrzeb i wieku dzieci: różne i bogate kąciki zabaw, ciekawe pomoce dydaktyczne, duży wybór literatury, sprzęt sportowy oraz bezpieczny ogród przedszkolny do zabaw ruchowych.

ZATEM

- ☉ Treści programu wychowawczego dostosowane są do potrzeb i możliwości dzieci w wieku przedszkolnym
- ☉ Baza i wyposażenie przedszkola jest wystarczająca, aby realizować program wychowawczy, a z każdym rokiem będzie wzbogacana i rozwijana
- ☉ Normy wychowawcze zawarte w programie realizowane będą w czasie standardowych zajęć dydaktycznych oraz w różnych sytuacjach życia codziennego grupy
- ☉ Niektóre treści programu realizowane będą również w ramach zajęć dodatkowych np. pierwsza pomoc przedmedyczna
- ☉ Program wychowawczy realizowany będzie w Przedszkolu Miejskim nr 23 „Promyczek” w Słupsku we wszystkich grupach wiekowych

XI. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

- 1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna:** kierowanie dzieci za zgodą rodziców na indywidualne konsultacje w celu wspierania ich indywidualnego rozwoju; organizowanie kontaktów nauczycieli z pedagogiem – udzielanie instruktażu dotyczącego ćwiczeń terapeutycznych; prowadzenie serii spotkań za specjalistami w zakresie np. zachowania agresywne, trudności wychowawcze.
- 2. Stowarzyszenie Joannici Dzieło Pomocy** – realizacja programu „Mały ratownik w przedszkolu” – udział dzieci w zajęciach z zakresu udzielania pierwszej pomocy i zachowania bezpieczeństwa w domu, przedszkolu i na ulicy. Zajęcia prowadzone przez wolontariuszy ratownictwa medycznego
- 3. Młodzieżowe Centrum Kultury** – udział dzieci w zajęciach plastycznych, wspólna organizacja wystaw i konkursów np. plastycznych.
- 4. Polski Czerwony Krzyż** – coroczny udział w akcji „Gorączka złota”, polegającej na propagowaniu wśród dzieci i rodziców wrzucania „złotych piędzów” do specjalnie przygotowanych skarbonki dla biednych dzieci.
- 5. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie** - w ramach pomocy MOPR udział w akcji wspierającej dzieci z rodzin patologicznych. Na przełomie miesiąca listopada i grudnia wspólnie z dziećmi i rodzicami zbieramy książki, zabawki, przybory szkolne oraz ubrania. Zebrane dary przekazujemy do ośrodka poprzez kontakt z pracownikami socjalnymi.
- 6. Schronisko dla Zwierząt** - współpraca z tą instytucją polega na organizowaniu co roku akcji wspomagającej schronisko, zbieranie pokarmu i koców dla zwierząt.
- 7. Policja** – zakres współpracy to cykliczne spotkania edukacyjne z przedstawicielami policji. Wzbudzają one wiele radości i emocji, tym bardziej, że goszczącymi u nas funkcjonariuszami są często rodzice uczęszczających do przedszkola dzieci.
- 8. Straż Pożarna** – podczas spotkań ze strażakami dzieci mają okazję bezpośredniego kontaktu z ich poczynaniami podczas alarmu, zapoznaniem się ze sprzętem strażackim oraz zakresem działań, który polega nie tylko na gaszeniu pożarów, ale na udzielaniu pomocy w wypadkach drogowych itp.
- 9. Służba Zdrowia** - organizowanie wizyt w przychodni dla dzieci oraz spotkań z pielęgniarką i lekarzem pediatrą. Spotkania te mają na celu przełamanie strachu wobec „białego fartucha” oraz profilaktykę dbania o własne zdrowie.
- 10. Teatr Lalki „Tęcza”**- współpraca w zakresie udziału dzieci w charakterze widzów w przedstawieniach i spektaklach dla dzieci.
- 11. Muzeum Pomorza Środkowego**- współpraca polega na uczestnictwie dzieci w spotkaniach muzealnych, dzięki którym poznają wystawy stałe i czasowe prezentowane w Zamku i Młynie Zamkowym, pracę muzealników. Jest to forma uczestnictwa w życiu kulturalnym naszego miasta.
- 12. Nadleśnictwo Leśny Dwór** - poszerzanie działań edukacyjnych poprzez udział w spotkaniu z leśnikiem oraz przejście edukacyjnej ścieżki przyrodniczej w różnych porach roku.

XII. KALENDARZ ŚWIĄT, UROCZYSTOŚCI I PRZEDSZKOLNYCH TRADYCJI

Nazwa uroczystości	Termin	Grupa
Sprzątanie Świata	wrzesień	5, 6 latki
Dzień Komisji Edukacji Narodowej	październik	wszystkie grupy
Ogólnopolskie Urodziny Książkowego Misia	października	wszystkie grupy
Zabawy integracyjne z rodzicami, pikniki	październik - listopad	wszystkie grupy
Andrzejki	listopad	5, 6 latki
Mikołajki	grudzień	wszystkie grupy
Kiermasz prac plastycznych „W świątecznym nastroju”	grudzień	wszystkie grupy
Spotkanie wigilijne	grudzień	wszystkie grupy
Bal karnawałowy	styczeń	wszystkie grupy
Dzień Babci i Dziadka	styczeń	wszystkie grupy
Zima z książką – biesiady z baśnią	grudzień - luty	wszystkie grupy
Walentynki	luty	wszystkie grupy
Dzień Kobiet i Dziewczynek	marzec	wszystkie grupy
Powitanie wiosny z Marzanną	marzec	wszystkie grupy
Światowy Dzień Ziemi	kwiecień	4, 5, 6 - latki
Dzień Polskiej Niezapominajki	maj	wszystkie grupy
Dzień Rodziców – festyn rodzinny	maj	wszystkie grupy
Obchody Dnia Dziecka - pokaz mody, grillowanie, zawody sportowe, wyjazd nad morze, konkurs piosenki, recytatorski itd.	czerwiec	wszystkie grupy
Pożegnanie starszaków	czerwiec	wszystkie grupy
Uroczyste zakończenie przedszkola	czerwiec	6 - latki

XIII. OCENA STOPNIA REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

W ocenie stopnia realizacji programu wychowawczego uwzględniona będzie opinia nauczycieli, rodziców oraz :

- analiza dokumentów – dzienniki zajęć i miesięczne plany pracy wychowawczo-dydaktycznej;
- arkusze obserwacji i arkusz diagnostyczny
- współpraca z rodzicami
- ewentualne orzeczenia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- sprawozdanie z realizacji programu wychowawczego na końcowej radzie pedagogicznej.

XIV. LITERATURA

1. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego
2. Konwencja Praw dziecka z 7 lipca 1991 r.
3. A. Sawicka „Współpraca przedszkola z rodzicami”, W-wa 1998
4. M. Bogdanowicz, B. Kisiel, M. Przasnysza „Metody Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganiu rozwoju dziecka”, WSiP, W-wa .
5. A. Erkert „Zabawy rozwijające zmysły” , Jedność, Kielce 2002 r.
6. R. Portmann „Gry i zabawy przeciwko agresji”, Jedność, Kielce 1999r.
7. T. Gordon, „Wychowanie bez porażek”, W-wa 1991 r.
8. Statut Przedszkola Miejskiego Nr 23 „Promyczek” w Słupsku.

XVI. OPINIA RADY RODZICÓW I RADY PEDAGOGICZNEJ

Rada Pedagogiczna uchwałą z dnia przyjęła Program Wychowawczy Przedszkola Miejskiego Nr 23 „Promyczek” w Słupsku, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Rodziców w dniu2009 roku.

Przewodniczący Rady Rodziców

Przewodniczący Rady Pedagogicznej